

concept 4 december

Verslag Adviescommissie IODS van 4 december 2003.

Aanwezig:

Norder (voorzitter), Mooren, Van Staveren, Koen, Torenstra, Van den Berg, De Boer, Steekelenburg, Heijenck, Joormann, Kosters, Krans, Bouman, Borkens, Van Staveren, Langeweg, Heijkoop, Claessen, Kleij, Bos, Van Opstal, Salomon, Van Essen (verslag).

Afwezig:

Bruins, Grashoff, Bot, Quak, Kromhout, Hulman, Dreven; vervanger aanwezig.
Aalbers

1. Opening en mededelingen.

De heer Norder feliciteert wethouder Koen (Maassluis) met zijn benoeming tot burgemeester en dankt hem voor zijn inzet voor IODS. Norder is zelf benoemd tot meest innovatieve politicus in Nederland, en trakteert daarom. Zijn benoeming heeft vooral te maken met zijn eigen inzet voor IODS. Norder heet wethouder Heijenck van Schiedam welkom.

De Adviescommissie is op korte termijn bijeengeroepen omdat dit een strategisch moment is: vlak voor de MIT-behandeling in de Tweede Kamer.

De heer Steekelenburg (ZMF) wil bij agendapunt 2 een voorstel inbrengen om als Adviescommissie een brief naar de Tweede Kamer te sturen.

2. Nabespreking resultaten overleg minister Peijs - MIT-onderhandelingen en stand van zaken.

De heer Norder doet verslag van het lobbytraject van de afgelopen maanden. Na 22 mei was de verwachting dat de startnotitie snel door de minister gepubliceerd zou kunnen worden. De minister bleek echter eerst zekerheid te willen hebben over het beschikbare budget, voordat zij verder wilde gaan met het proces. Volgens Norder is gebruikelijk dat eerst de TN/MER wordt uitgevoerd, alle gegevens op papier worden gezet, en het dan beter mogelijk is om in te schatten wat de kosten van de varianten zullen zijn. De minister heeft de afgelopen maanden haar lijn (eerst geld, dan TN/MER) vastgehouden. Norder heeft toen een ronde langs de overige departementen gemaakt, om in een vroeg stadium zekerheid te krijgen over de financiering van de kwaliteitsprojecten. Voor die ronde heeft hij de brochure gemaakt. Gesprekken zijn gevoerd met ministers en ambtenaren. Enerzijds schrok men van de benodigde bedragen, anderzijds gaf dit aanleiding tot verdere actie. Bijzonder was dat Norder vanuit de provincie de rijksactiviteiten moest coördineren om tot een goed voorstel te komen. Drie elementen zijn benadrukt tijdens deze rondes: aanleg van de A4, kwaliteitsprojecten en de start van de TN/MER. Eind november was er bij het ministerie van V&W duidelijkheid over een totaalbedrag van €475 miljoen. Een forse verhoging ondanks de rijksbezuinigingen, en toch van goede realiteitsgehalte. In december heeft de minister toegezegd dat de TN/MER in december/januari zal starten. Zij heeft ook toegezegd met de Adviescommissie te willen overleggen. Het is belangrijk dat de minister in dat overleg erkent dat IODS een integraal programma is en dat zij de maatschappelijke problematiek onder ogen ziet. Dan kan eventueel ook nog over de inhoud van de startnotitie worden gesproken. De andere ministeries zouden in december een uitspraak kunnen doen over hun bijdrage. De heer Kleij voegt eraan toe dat er vergaande afspraken zijn gemaakt met ambtenaren van VROM en LNV voor de kwaliteitsprojecten. Deels gaat het om de inzet van bestaande regelingen, maar ook om integraal werken van de betrokken departementen. Belangrijk is ook dat er informatie uit de streek kan komen via de in te stellen klankbordgroep.

Norder constateert dat er geld is voor aanleg van de A4 en voor de 11 kwaliteitsprojecten, en dat de TN/MER in januari kan gaan starten.

Op een vraag van de heer Steekelenburg geeft de heer Norder aan dat er in het oorspronkelijke bedrag van IODS (725 miljoen euro) een optelling was gemaakt van incidentele bedragen. Maar het gaat om kleinere subsidiebedragen over tien jaar, wat een heel ander beeld geeft. Kleij voegt toe dat deze methode voor LNV acceptabel was. Op een vraag van de heer De Boer antwoordt

Norder dat bijvoorbeeld de 100 ha natuur in de jaarschijf van Zuid-Holland zal worden geplaatst: het is een herprioritering in de tijd, maar IODS gaat niet ten koste van andere natuur. De Boer: het totale ambitieniveau blijft hetzelfde.

De heer Koen geeft aan dat de kwaliteitsprojecten De Sleutel zijn om voor dit programma draagvlak te krijgen in het gebied. Is daar nu wel voldoende geld voor? Het is nodig alert te blijven. Norder heeft van RWS begrepen dat het kan: het moet mogelijk zijn bijvoorbeeld de ecoducten minder breed te maken om de kosten in de hand te houden. De heer Koster (RWS) benadrukt dat vooral naar de nacalculatie is gekeken: IODS is berekend op prijspeil 1998 en daar zal vermoedelijk toch een kleine 9% aan moeten worden toegevoegd. Op een aantal punten zal de uitvoering moeten worden versoerd. Het is belangrijk nu met de TN/MER te starten. Norder geeft als tweede voorbeeld de mate waarin de gesloten tunnelbak dieper of minder diep zal worden aangelegd. Als hij kijkt naar Sijtwende dan hoeft de hoogte van het tunneldak geen probleem te zijn voor creatieve bouwprojecten. Hij benadrukt nogmaals dat dit soort exercities altijd tijdens het m.e..r.-onderzoek plaatsvinden, en niet daaraan voorafgaand.

De heer Steekelenburg wijst er nadrukkelijk op dat de ramingen van RWS slechts indicatief zijn, dat het IODS-programma nog niet voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen en dat veel onderzoek nodig zal zijn om wel aan de eisen te voldoen. Het is niet juist dat het ministerie het budget als uitgangspunt neemt om de variant te bepalen. Norder stelt dat de €475 voldoende moet zijn voor de halfverdiepte weg onder de Zweth door en met een tunnelbak.

De heer Mooren (VNO-NCW West) ziet de €475 miljoen en het feit dat de minister nu verder wil met de TN/MER als een goed vertrekpunt. Ook voor het bedrijfsleven is het van belang dat de procedure nu wordt gestart.

De heer Torenstra heeft zijn twijfels over de gang van zaken. Het lijkt met dit bedrag van €475 miljoen of alles nu in orde is, maar hij heeft de indruk dat het kwaliteitsniveau niet gehaald zal worden. Ook de heren Joormann en Heijenk uiten hun twijfels over de nu bereikte resultaten.

De heer Bouwman (SRR) wil nu door met de TN/MER.

De heer Langeweg (ANWB) is blij met de extra €210 miljoen van de minister maar vraagt zich af of dit geld uit de juiste potjes wordt gehaald. De heer Heijkoop (WLTO) wijst op het bijzondere moment: het rijk moet bezuinigen en economisch gaat het niet goed, toch heeft de minister extra geld vrijgemaakt. Voor de WLTO geldt dat de weg een belangrijke factor is voor onder andere de glasindustrie. De heer Van den Berg (Schipluiden/Midden Delfland) wil dat de Adviescommissie een signaal geeft over het kwaliteitsniveau om het draagvlak in het gebied in stand te houden. De heer Kleij heeft de Zuidvleugelconferentie op 3 december bijgewoond, waar IODS als belangrijkste prioriteit is genoemd.

De heer Steekelenburg stelt voor als Adviescommissie een brief aan de Tweede Kamer te sturen met de volgende punten:

- IODS is een integraal project: geen A4 zonder kwaliteitsprojecten
- elk voorstel voor de A4 moet voldoen aan de kwaliteitseisen uit het IODS-rapport
- ieder voorstel voor versoering moet getoetst worden aan de kwaliteitseisen
- zorgvuldigheid bij het maken van de TN/MER is essentieel: de startnotitie moet nu gepubliceerd worden.
- de doorstroming is nog een probleem, er zijn onvoldoende oplossingen. Doorstroming moet als doelstelling aan het project worden meegegeven.
- luchtkwaliteit in Schiedam: we weten dat er een probleem komt. Er moet een andere oplossing worden gevonden door stedelijke ingrepen om het gebied te verbeteren en door verkeersmaatregelen om de uitstoot te verminderen.
- er zijn gedurfde stappen nodig, maak gebruik van de antagonistische krachten in IODS.

In de reactie op dit voorstel geeft de heer Heijkoop aan dat er een positief signaal afgegeven moet worden; de heer Mooren dat deze punten ook in de motie Dijsselbloem staan en de hoofdzaak voor de Kamerleden is dat er €210 miljoen extra wordt gereserveerd; Bouma dat er nu twee jaar alleen over geld is gesproken en het antwoord op deze 7 punten in de TN/MER wordt gegeven. De heer Langeweg wil voorkomen dat de Kamerleden gaan twijfelen door de 7 scherpe vragen, maar er moet ook een signaal over de andere meebetalende ministeries worden gegeven. De heer Torenstra vindt de door Steekelenburg voorgestelde brief erg belangrijk als signaal naar de mensen die genuanceerd denken over de A4; de heer Koen wil ook het kwaliteitsniveau nader onder de aandacht brengen. De heer De Boer wil wel als IODS aan de Tweede Kamer duidelijk maken dat IODS een integraal programma is.

De heer Norder concludeert dat hij namens de commissie een brief zal schrijven aan de Tweede Kamer waarin benadrukt wordt dat de A4 moet voldoen aan de kwaliteitseisen, de weg halfverdiept wordt aangelegd (verwarring door persbericht V&W), er zo snel mogelijk afspraken moeten worden gemaakt over de financiering van de kwaliteitsprojecten. De brief gaat heden uit en gaat per mail naar de Adviescommissie. De heer Steekelenburg wil zijn 7 punten met de minister

bespreken in de Adviescommissie.

De heer Norder constateert dat hij ook een uitnodigingsbrief aan de minister kan sturen.

3. Instelling klankbordgroep.

De Adviescommissie is akkoord.

4. Offerte-aanvraag Ruimtelijk-economische visie.

De heer Steekelenburg vindt een aanvullend verkeerskundig onderzoek nodig. Een voorstel voor een vervolgonderzoek zou beslist in de Adviescommissie moeten worden besproken om te zien welke zaken moeten worden uitgezocht. De ruimtelijk - economische visie gaat uit van het idee dat de A4 voor betere doorstroming zorgt, en dat moet dan ook worden aangegeven.. Volgens de heer Norder moeten die gegevens juist uit het m.e.r.-onderzoek komen. Op een vraag van de heer De Boer antwoordt de heer Kleij dat er ook rekening is gehouden met de economische spin off van de andere 11 IODS-projecten. De heer Mooren stelt voor een begeleidingsgroep te vormen: VNO-NCW wil graag aan het begin van het onderzoek meedenken met de onderzoekers. Ook RWS, ANWB, WLTO, ZMF en SRR willen in deze begeleidingsgroep meepraten. De Adviescommissie gaat hiermee akkoord.

5. TNO-rapport luchtkwaliteit Aansluiting A4 op het Kethelplein en IODS.

De heer Steekelenburg constateert dat er nog een hele stap gemaakt moet worden om aan de milieucriteria te voldoen. Als de weg daardoor veel duurder wordt, moet gedacht worden aan stedelijke maatregelen en verkeerskundige maatregelen.

De heer Norder onderstreept de noodzaak dat Schiedam en Vlaardingen inzien dat het starten van de TN/MER ook een actie van hun kant nodig maakt: zijn ervaring met Sijtwende is dat de gemeenten beter in een vroeg stadium hun wensen in de vorm van een stedenbouwkundige visie kenbaar kunnen maken. De heer Heijenk heeft daarvoor geen draagvlak. Dit is precies wat de raad van Schiedam al die tijd heeft gevreesd, er wordt gewoon een weg aangelegd. Maar de heer Heijkoop ziet de MIT-behandeling juist als een goed moment om de raad te overtuigen dat zo'n visie gemaakt moet worden. De heer Bouwman biedt aan vanuit de stadsregio te helpen: er ligt al veel materiaal. De heer Joormann ziet ook problemen, maar denkt dat de raad nu wel de discussie aan zal moeten gaan. Norder geeft aan dat de gegevens van het TNO-rapport zullen worden gebruikt bij het TN/m.e.r.-onderzoek.

6. Verslag 22 mei 2003.

Vastgesteld.

7. Rondvraag.

De heer Norder stelt voor bij de communicatie over IODS vooral de nadruk te leggen op de integraliteit, en op de smalle marges die bij het vaststellen van het IODS-programma aan de orde waren en zijn. Hij kan zich voorstellen dat bijvoorbeeld de ZMF haar deskundigheid inzet om de discussie in Schiedam en Vlaardingen te ondersteunen.

4

1